

Preek over Openbaring 1:5a

- Schildwolde, 14 mei 2015
- Kees van Dusseldorp
- Hemelvaartsdag

Liturgie:

Votum en groet

Ld.235

Gebed

Lezen: Hand.1:1-11

Ld.110 (melodie Gz.68 – twee coupletjes per vers!)

Lezen: Openb .1:1-8

Ps.89:10,11,13

Preek: Openb.1:5a: *'... en van Jezus Christus, de betrouwbare getuige ...'*

Ps.145:1,5

Gebed

Collecte

Gz.101:4,5

Zegen

Bij deze preek hoort een beamerpresentatie.

Gemeente van Christus,

#1

'U moet de hartelijke groeten van ds. Overweg hebben!'

...

Wat gebeurt er met je, als ik dit zo zeg?

Misschien denk je: huh, wie is dat? Dan vertel ik je dat ds. Overweg een oud-predikant van de gemeente is, die hier van 1998-2008 heeft gestaan en op dit moment predikant in Enschede is. Dan begrijp je dat deze groeten voor veel mensen hier in de kerk als heel persoonlijk worden opgevat. Want hij kent de meesten van jullie persoonlijk.

Misschien denk je: fijn! Ik heb prettige herinneringen aan ds. Overweg. Sommige beelden, bepaalde momenten, bijzondere uitspraken van hem komen weer boven. Het kan natuurlijk ook zijn, dat je juist minder prettige herinneringen hebt. Je beeld van hem en je relatie met hem bepalen hoe je zijn groeten ontvangt. En ook wat zijn hartelijke groet je oplevert. Een goed gevoel. Een bemoediging.

Misschien denk je: huh, hoe komt ds. Van Dusseldorp aan die groeten? Heeft hij ds. Overweg ergens gesproken of zo? Dat gaat tussen predikanten natuurlijk vrij gemakkelijk. Maar als ik u de persoonlijke groeten had overgebracht van koning Willem-Alexander, of van Lionel Messi, dan zou deze vraag groter zijn: heeft ds. Van Dusseldorp de koning ergens ontmoet? Of is hij een vriend van Messi? Hoe komt hij aan die groeten?

#2

In dit geval is er even contact over geweest. Ik heb het een beetje geregiseerd, omdat ik hem gevraagd heb: Mag ik op hemelvaartsdag de gemeente in Schildwolde jouw groeten overbrengen? Dat was akkoord, maar ds. Overweg vroeg zich wel af waarom. Ik legde uit, dat dit te maken had met de preek van vanmorgen. Hij vond het prima, op voorwaarde dat het een hartelijke groet is! Die persoonlijke groeten van ds. Overweg zijn echt gemeend. Vanuit zijn betrokkenheid en liefde voor u laat hij u hartelijk groeten! Hij heeft aan u gedacht en wenst u het goede. Zal ik hem en zijn gezin de hartelijke groeten van de gemeente van Schildwolde terug doen?

#3

Hiermee heb ik een bruggetje naar de boodschap van de preek vanmorgen. U moet de vredegroet van Jezus Christus hebben! U, jij, zoals je hier bent vanmorgen. Ik weet me geroepen om zijn warme en liefdevolle groeten aan u over te brengen. Juist vanmorgen. We vieren hemelvaart. En daarbij lopen we het risico dat we hemelvaart als een afscheid beschouwen. Maar dat is het niet geweest. Door de hemelvaart van Jezus is de hele aarde zijn werkterrein geworden. De wereld als Jezus-ruimte. Gevuld door zijn aanwezigheid. We leven hier met zijn handen boven ons hoofd. Hij laat u groeten! Hij is niet verdwenen, maar op een andere manier aanwezig. Hij laat u groeten! En laat zo zien dat Hij u kent, aan u denkt en u het goede toewenst. En als Hij iets goeds toewenst, dan heeft dat kracht! Ook hier geldt trouwens: je relatie met Hem bepaalt hoe die vredegroet bij je binnenkomt! En wat zijn genadewens je oplevert.

Misschien heb je dezelfde vraag als net: hoe komt ds. Van Dusseldorp aan die groeten van Jezus voor ons? Heeft hij hem ergens gesproken of zo? Inderdaad. In zekere zin ten-

minste. Door biddend bezig te zijn met zijn woord. Met die zegengroet die we in Openb.1 lezen: 'Genade zij u en vrede ... van Jezus Christus'. Hoe meer ik me erin verdiepte, hoe aanwezig Jezus werd. Daarin neem ik u graag mee vanmorgen.

#4

De eerste vraag is natuurlijk: gaat dit wel over mij? Is die vredegroet wel voor mij bestemd? Laat ik eerlijk zijn. Wij zijn niet de eerste geadresseerden. Dat zijn de mensen in die zeven gemeenten, aan wie de apostel Johannes zijn dikke brief stuurt. De oude apostel is door de keizer verbannen naar Patmos. Hij krijgt daar via een engel een openbaring van Jezus Christus te zien. Hij krijgt opdracht om die op te schrijven en met een begeleidend briefje naar zeven christelijke gemeente te sturen. Dat begeleidende briefje begint Johannes met de woorden: 'Genade zij u en vrede, van hem die is, die was en die komt, en van de zeven geesten voor zijn troon, en van Jezus Christus.' En dan schrijft Johannes verder vooral over Jezus Christus. Hij beschrijft hoe hij een heel bijzondere, persoonlijke ontmoeting met Jezus heeft gehad. Hij schrijft alles op volgens de aanwijzingen van de engel van Jezus en stuurt het naar de zeven gemeenten.

Het zijn zeven kerken geweest, die Johannes goed kende: hij heeft in die regio jarenlang als apostel gewerkt, vooral in Efeze zeggen oude bronnen. Johannes schrijft aan de kerken van zijn ontmoeting met Jezus, hoewel Jezus al 60 jaar eerder naar de hemel is gegaan. Hij geeft de groeten van de Heer door, inclusief bemoedigingen en aansporingen, in opdracht van de Heer zelf. Jezus kent de gemeenten, en geeft door de brieven van Johannes concrete aanwijzingen voor hun leer en leven. Zo blijkt in de Bijbel zelf al, dat hemelvaart geen afscheid van Jezus was, maar het begin van zijn nieuwe aanwezigheid op aarde. Alleen daarom al, is die vredegroet van Jezus ook op te vatten als een vredegroet aan ons. Daar komt nog bij, dat de zeven gemeenten in Openbaring niet alleen slaan op zeven losse kerken van die tijd, maar ook op de complete kerk. Zoals het getal zeven in het boek Openbaring altijd slaat op compleetheit en volheid. En – om nog een argument te geven: wij geloven dat de Heilige Geest ook vandaag door de Bijbel ons aanspreekt.

Kortom: het is goed om te beseffen aan wie Johannes de vredegroet als eerste heeft geadresseerd. En het is tegelijk goed om te horen, dat Jezus ook ons zijn groet van genade en vrede laat overbrengen. In elke samenkomst van de gemeente. Juist op hemelvaartsdag krijgt dat een extra warmte. 'Ik ben er hoor! Met mijn genade en vrede. Ik heb jullie niet verlaten. Maar ben voortdurend bij jullie. Ik ken jullie. Ik hou van jullie. Ik zorg voor jullie.'

#5

U moet de vredegroet van Jezus Christus hebben! Maar wie is Hij dan? Dat klinkt misschien als een simpele vraag. Toch merk ik, dat het veel christenen moeite kost om te vertellen wie Jezus Christus is. Nu, vandaag, hier. Vertellen wat Jezus gedaan heeft, dat lukt veel christenen wel. Vertellen wat zijn kruisdood betekent, daar komen de meeste christenen ook wel uit. Maar aangeven wie Jezus hier en nu is, dat is lastiger.

Als iemand mij de groeten overbrengt van Rolf, dan maakt het wel verschil of Rolf die oude klasgenoot van vroeger is, of die bewoner van het gezinsvervangend tehuis, of die hoogleraar aan RijksUniversiteit. De ene groet is niet belangrijker dan de ander. Maar heeft wel een andere betekenis.

Om de groet van Jezus te begrijpen en te ontvangen, moet je weten wie Jezus is. Nu, vandaag, hier. Welke functie heeft Hij? In welke relatie sta ik tot hem?

#6

Johannes schrijft over Jezus heel veel mooie dingen. In de zegengroet worden drie omschrijvingen gegeven: 'Jezus Christus, de betrouwbare getuige, de eerstgeborene van de doden, de heerser over de vorsten van de aarde.' Bekende woorden, omdat we ze regelmatig gebruiken als zegengroet aan het begin van de kerkdienst. Omschrijvingen die iets aangeven van wie Jezus vandaag is. Wie diegene is die ons begroet met genade en vrede. Een prachtig setje uitspraken over onze Heer en Heiland.

'De heerser over de vorsten van de aarde.' Daar is meestal veel aandacht voor op hemelvaartsdag. Hoe Jezus de macht heeft gekregen. Gehuldigd is en zijn troon heeft bestegen. En hoe Hij zijn macht op aarde gebruikt. Zijn koninklijke functie.

'De eerstgeborene van de doden.' Dat zegt iets over zijn priesterlijke functie. Hoe hij gestorven is, en weer is opgestaan. Hoe Hij als hogepriester toegang heeft gekregen tot de troon van God. Met de belofte dat eens alle gelovigen zullen opstaan uit de doden.

'De betrouwbare getuige'. Dat zegt iets over de profetische functie van Jezus. Eigenlijk wil ik daar nog wat meer op inzoomen. Omdat we hier in de kerk in de afgelopen weken veel gehoord hebben over de koninklijke en priesterlijke taken die Jezus vandaag de dag vervult, maar minder over zijn profetische taken. En ook omdat ik deze omschrijving, 'de betrouwbare getuige', het minst goed begrijp, zo op het eerste gehoor.

#7

Jezus is de betrouwbare getuige. Een getuige is iemand die spreekt. Die iets vertelt van wat hij of zij heeft gezien of gehoord. Die zijn kennis en inzicht naar voren brengt. Zodat een rechter goede informatie krijgt om een juist oordeel te vellen.

Een valse getuige is een ramp. Iemand die een eigen belang heeft en het verhaal verdraait om er zelf beter van te worden. Of om een tegenstander te beschadigen. Of om een ongemakkelijke waarheid weg te masseren. Iemand die zegt: 'Ja, nu je het zegt, zoiets heb ik ook over haar gehoord'.

Een betrouwbare getuige is een zegen. Iemand die de waarheid vertelt. Die zijn of haar verhaal niet aanpast aan wat de mensen graag willen horen. Die zijn of haar getuigenis niet intrekt als die weerstand oproept.

Jezus is een betrouwbare getuige. Wat Hij zegt, klopt. Wat Hij vertelt, dat blijft overeind. Maar heeft Hij dan te vertellen? En waarom is het zo goed, om Hem als getuige te hebben? Ik wil proberen daar iets van te laten zien door hemzelf aan het woord te laten.

#8

Jezus zei: 'Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen.' Dat zei Jezus, toen hij terecht stond voor stadhouder Pilatus. Het is ook ongeveer het enige wat Hij gezegd heeft tegen Pilatus. Maar het is ook beslissend. Jezus getuigt van de waarheid. Als je wilt weten wat de waarheid is over jezelf, over God, over de wereld en over de toekomst, dan moet je naar Jezus luisteren.

Pilatus kon er niets mee. 'Wat is waarheid', zei hij en hij maakte een eind aan het verhoor. Maar ondertussen blijft het woord van Jezus wel staan: Ik ben naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen. De waarheid dat mensen zich moeten bekeren om het Koninkrijk in te gaan. De waarheid dat er maar een weg is naar het eeuwige leven. De waarheid dat je in Jezus God de Vader leert kennen.

Dat is een ongemakkelijk getuigenis. Zeker in onze tijd, waarin de meeste mensen het met Pilatus eens zijn, dat dé waarheid niet bestaat. Iedereen heeft zijn eigen waarheid. Wie zal zeggen dat het christelijk geloof meer waar is dan andere levensovertuigingen? Wie kan volhouden dat vergeving van de zonden veel belangrijker is dan gezondheid en geluk?

Broeders en zusters, als Jezus dit zegt (en dat zegt Hij!) dan is Hij hierin een betrouwbare getuige. Wat Hij zegt, ook vandaag door zijn Geest en Woord, is een getuigenis van de waarheid. De waarheid die bevrijdt en de weg wijst. Natuurlijk is niet alles daarmee direct klip en klaar. En het blijft vaak zoeken om zijn woorden door te vertalen naar het leven van elke dag. Maar voorop staat dat Hij de weg, de waarheid en het leven is.

Zo bemoedigt Jezus je als betrouwbare getuige. Je zit er niet naast als je luisteren wilt naar wat er in de Bijbel staat. Hoeveel mensen ook beweren dat de Bijbel nooit kan kloppen en allerlei sprookjes en achterhaalde ideeën bevat. Je hebt het niet verkeerd als je je geloof belijdt in Jezus Christus. Hoeveel andere dingen er ook als belangrijker en leuker naar voren worden geschoven. Je bent niet kortzichtig bezig als je je leven afstemt op Gods geboden. Ook al moet je dan wel eens nee zeggen tegen wat anderen vragen, of wat je zelf best aantrekkelijk lijkt. Jezus is de betrouwbare getuige. Wat Hij zegt, het goede nieuws dat in zijn naam wordt verkondigd, dat is de waarheid. Laat dan geen kans voorbijgaan om zijn woorden te horen! Zoek mogelijkheden om je in zijn woorden te verdiepen!

#9

Het tweede woord van Jezus: 'Wie overwint, Ik zal voor hem getuigen ten overstaan van mijn Vader en zijn engelen.' Hier staat Jezus als getuige ineens voor een heel ander publiek. Hij getuigt voor de mensen van de waarheid van God. En Hij getuigt voor zijn Vader van het geloof van zijn volgelingen. 'Vader, deze man heeft zijn leven aan mij verbonden, mij om vergeving van zonden gevraagd. Hij hoort bij Mij.' 'Vader, deze vrouw is trouw geweest in haar taken en in haar zorg. Omdat ze mijn liefde heeft geaccepteerd. Ze hoort bij Mij.'

Jezus getuigt voor zijn volgelingen ten overstaan van zijn Vader en zijn engelen. Niet dat zijn volgelingen betere mensen zijn dan anderen. Christenen zijn net zo goed zondaren. Dat ze naar de kerk gaan, betekent niet dat ze zich verheffen boven anderen. Integendeel, het is een erkenning dat ze zonder Gods genade niet leven kunnen. En het is een verlangen naar de liefde van de Heer. Ook hierin is Jezus de betrouwbare getuige. Wat Hij vertelt is eerlijk. Hij kent je hart, hij kent je zwakten en hij kent je verlangens.

Verstop je dan niet voor Jezus, maar ga juist naar Hem toe! Houdt geen afstand tot Christus, maar zoek zijn aanwezigheid, zijn woorden en zijn Geest. Zet jezelf niet aan de rand van de gemeente, maar laat zijn liefde je over reserves en teleurstellingen heentrekken. Niet vanwege mensen, maar vanwege je Heiland. Hij getuigt voor jou. Nu en straks. Wat

vertelt Hij van jou? Hoe je je liet tegenhouden door mensen, door eigen belangen en omstandigheden? Hoe jij je liet verstrikken in zonden? Of hoe je, ondanks alles wat je meemaakt, je toch steeds je Heiland zocht? Hoe je om vergeving bleef vragen, hoe vaak het ook weer fout ging? Hij is een betrouwbaar getuige. De Vader zal naar zijn getuigenis horen en handelen.

#10

En nog een derde woord over het getuigenis van Jezus: 'De draak ging weg om strijd te leveren met allen die zich aan Gods geboden houden en bij het getuigenis van Jezus blijven.' Als Jezus de betrouwbare getuige is, dan is het zaak om zijn getuigenis vast te houden. Dat zal niet altijd gemakkelijk zijn. De Heer heeft het zelf aan den lijve ondervonden. De waarheid wordt vaak niet verdragen. Jezus zegt dat de draak daarachter zit, de duivel. Die Gods kinderen graag bij de Heer vandaan trekt.

De strijd die het getuigenis van Jezus oproept, is in de eerste plaats een strijd in jezelf. Je bent een zondaar en hebt je zwakke momenten. Je maakt fouten, waardoor mensen beschadigd raken, waardoor de eer van de Heer omlaag wordt gehaald. Je hebt je onzekerheden en je twijfels of het wel waar is, wat het betekent en of het ook voor jou is. Maar steeds weer klinkt zijn woord: 'genade zij u en vrede'. Dat is veel meer dan een groet of een woord. Het is het krachtige getuigenis van Jezus. Het is de vergeving zelf. Het is de liefdeskeus van de Heiland. Die jou wordt toegezegd, terwijl Hij weet wie je bent en wat je hebt gedaan, gezegd en gedacht. 'Genade voor jou en vrede.'

Zo begrijp je dat het accepteren van de vredegroet van Jezus ook veel meer is dan bedanken voor zijn goede woorden. Zijn genade en vrede veranderen je leven. Je gaat vasthouden aan wat Hij heeft gezegd, hoeveel mensen ook iets anders beweren. Je blijft bij het getuigenis van Jezus, welke gevolgen dat ook heeft, voor je relaties, voor je hobby's, voor je baan, misschien zelfs voor je leven. En het accepteren van de vredegroet van Jezus leidt tot de gehoorzaamheid aan Gods geboden. Je zoekt een leven in liefde en trouw aan wat de Heer zegt en aan wie de Heer op je pad brengt. Soms is het best onduidelijk wat Gods wil praktisch inhoudt. Vaak is het ook heel helder. Blijf bij het getuigenis van Jezus. De waarheid die Hij heeft gebracht. Dat leven staat onder de belofte van de Heer. Hij is de betrouwbare getuige. Ook als hij zegt: Genade zij u en vrede.

#11

U moet de vredegroet van Jezus Christus hebben, de betrouwbare getuige. Genade en vrede worden over u uitgesproken door hoogste profeet. Hij heeft geen afscheid genomen, maar is op een andere manier aanwezig. Hij houdt ons de handen boven het hoofd. Hij kent ons. Hij houdt van ons. Hij is bij ons. Hij bemoedigt ons.

We hebben ingezoomd op die bijzondere titel van Jezus: hij is de betrouwbare getuige. En kregen oog voor zijn profetische taak. Die had Hij, die heeft Hij en die zal Hij houden. Als ik die uitspraken over Jezus als getuige samenvat, dan zeg ik: Jezus heeft gesproken. Hij vertelde de waarheid over mens en wereld, over God en leven. Een ongemakkelijke waarheid. Maar tegelijk een bevrijdende waarheid. En ik zeg: Jezus zal spreken. Als getuige voor zijn Vader. Met het oog op onze vrede en onze toekomst. En ik zeg: Jezus spreekt nu. Vandaag, hier. Hij houdt zijn mond niet. Zijn getuigenis kun je horen. Zijn woorden klinken steeds weer. Zo brengt hij hier en nu, voor jou en mij ge-

nade en vrede. Hij vult de wereld met zijn aanwezigheid, met zijn Geest en met zijn liefde. Dat is de kracht van hemelvaart: Wij leven in de Jezus-ruimte.

‘Aan Hem komt toe de eer en de macht, tot in eeuwigheid.

Amen